

Kościół napęczniony Duchem Świętym



Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- wyjaśnienie, dlaczego o Duchu Świętym mówimy, że jest Dawcą łaski wiary;
- wskazanie na sposoby działania Ducha Świętego w Kościele.



Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, dlaczego Duch Święty jest nazywany Dawcą łaski wiary;
- podaje przykłady działania Ducha Świętego w Kościele;
- wyjaśnia, dlaczego Kościół jest nazywany świątynią Ducha Świętego;
- tłumaczy znaczenie cnót teologalnych i kardynalnych;
- stwierdza, że należy prosić Ducha Świętego o dary, które służą uświęceniu człowieka i umocnieniu Kościoła.



Pojęcia i postaci

Dawca łaski wiary, świątynia Ducha Świętego, cnoty teologalne i kardynalne.



Wartości

wiara, otwartość na łaski Ducha Świętego.



Metody i środki

rozmowa kierowana, miniwykład, praca z podręcznikiem, tworzenie definicji, pogadanka, wydrukowane fragmenty Katechizmu Kościoła Katolickiego.



Propozycja realizacji



Modlitwa na rozpoczęcie

Chwała Ojcu.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił wyjaśnić, dlaczego Duch Święty jest Dawcą łaski wiary i dlaczego Kościół to świątynia Ducha Świętego; będę umiał wymienić sposoby działania Ducha Świętego w Kościele; będę wiedział, jakimi cnotami obdarowuje nas Duch Święty i do czego nas one uzdalniają.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel lub wybrany uczeń odczytuje fragment z Pisma Świętego: 1 Kor 12, 1–3. Następnie nauczyciel pyta uczniów, dlaczego ich zdaniem: „Nikt też nie może powiedzieć bez pomocy Ducha Świętego: «Panem jest Jezus»”. Rozmowę należy prowadzić w takim kierunku, by uczniowie wyjaśnili, że to Duch Święty jest dawcą łaski wiary. Bóg wychodzi do człowieka i jeżeli człowiek otworzy się na łaskę Ducha Świętego, otrzyma łaskę wiary. Dlatego bez pomocy Ducha Świętego nie mogliśmy uwierzyć w Boga, a tym samym wyznać, że Jezus jest Panem, czyli Bogiem. Nie chodzi tu jednak o wypowiedzenie tego zdania tylko ustami, ale przede wszystkim o takie życie, w którym widać, że Jezus jest naszym Panem.

Metoda – miniwykład. Duch Święty udziela łaski człowiekowi, tak by ten się uświęcał, ale również po to, żeby służył wspólnocie wierzących. Kościół jest przecież „świątynią Ducha Świętego”. Tak jak człowiek ma duszę, tak Kościół w niewidzialny sposób jest przeniknięty działaniem Ducha Świętego. To On go uświęca, oświeca, buduje i jednoczy z Jezusem oraz między sobą.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie na podstawie informacji z podręcznika mają napisać, w jaki sposób Duch Święty jest obecny w Kościele. Po skończonej pracy uczniowie czytają swoje wypowiedzi. Nauczyciel w razie potrzeby dopowiada brakujące treści. Należy wymienić następujące pola obecności Ducha Świętego: Gdy słuchamy Słowa Bożego Duch Święty sprawia, że nie jest to tylko historia z przeszłości, ale jest ono aktualne, jest prawdziwym słowem Boga, które wzywa nas do odpowiedzi. Dzięki łasce Ducha Świętego to Słowo umacnia naszą wiarę, wzywa do nawrócenia i mobilizuje do miłości do Boga i bliźniego.

Duch Święty jest obecny również w sakramentach. Dzięki nim uświęcamy się, oczyszczamy i otrzymujemy łaskę służby człowiekowi. Duch Święty udziela również łaski mądrości tym, którzy są odpowiedzialni za Kościół, żeby podejmowali właściwe decyzje. Każdemu człowiekowi może ponadto udzielać swoich darów (naturalnych i nadprzyrodzonych), budzić w nim owoce, a także wzbudzać cnoty.

Metoda – praca z podręcznikiem cd. Uczniowie wykonują ćwiczenie 2 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”).

Metoda – tworzenie definicji. Cnota w rozumieniu Kościoła to stała dyspozycja do czynienia dobra. Wyróżniamy trzy cnoty teologalne i cztery kardynalne. Dzięki nim możemy podejmować dobre decyzje, postępując zgodnie z wolą Boga.

Uczniowie zostają podzieleni na trzy grupy. Zadaniem każdej z grup jest napisanie, do jakich zachowań uzdalniają człowieka poszczególne cnoty.

Grupa 1 – wiara, nadzieja, miłość

Grupa 2 – roztropność, sprawiedliwość

Grupa 3 – umiarkowanie, męstwo

Po skończonej pracy uczniowie czytają swoje pomysły. Po przeczytaniu opisu każdej cnoty nauczyciel podaje, jak Katechizm Kościoła Katolickiego je tłumaczy, a uczniowie sprawdzają, czy ich pomysły były zbieżne z nauczaniem Kościoła (załącznik nr 1).

Metoda – pogadanka. Nauczyciel pyta uczniów, dlaczego powinniśmy prosić Ducha Świętego o Jego łaski. Uczniowie powinni wyjaśnić, że chodzi o zbawienie człowieka, ale również o budowanie Kościoła – wspólnoty, w której jest obecny Jezus i która jest świątynią Ducha Świętego. Rozwój w wierze każdego człowieka jest przecież umocnieniem dla całej wspólnoty.



Podsumowanie lekcji

Duch Święty jest dawcą łaski wiary, gdyż to On udziela nam tej łaski. Jest obecny w Kościele, nazywanym świątynią Ducha Świętego, jednoczy Go, działa przez Słowo Boże, będąc obecnym w sakramentach, wspiera też papieża i biskupów. Każdemu z nas udziela swoich darów, byśmy się uświęcali, ale również byśmy umacniali i budowali Kościół.



Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.



Praca domowa

Z podręcznika.



Korelacja z edukacją szkolną

- wychowanie do życia w rodzinie – eklezjalne rozumienie charyzmatów, odpowiedzialność za wspólnoty, w których żyjemy i ich członków;
- język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej – słownictwo religijne (np. Duch Święty, Przenajświętsza Trójca, charyzmat, teksty modlitw do Ducha Świętego).

Załącznik nr 1

Wiara

Wiara jest cnotą teologalną, dzięki której wierzymy w Boga i w to wszystko, co On nam powiedział i objawił, a co Kościół święty podaje nam do wierzenia, ponieważ Bóg jest samą prawdą. Przez wiarę „człowiek z wolnej woli cały powierza się Bogu”. Dlatego wierzący stara się poznać i czynić wolę Bożą. [KKK 1814]

Nadzieja

Nadzieja jest cnotą teologalną, dzięki której pragniemy jako naszego szczęścia Królestwa Niebieskiego i życia wiecznego, pokładając ufność w obietnicach Chrystusa i opierając się nie na naszych siłach, ale na pomocy łaski Ducha Świętego. „Trzymajmy się niewzruszenie nadziei, którą wyznajemy, bo godny jest zaufania Ten, który dał obietnicę” (Hbr 10, 23). [KKK 1817]

Miłość

Miłość jest cnotą teologalną, dzięki której miłujemy Boga nade wszystko dla Niego samego, a naszych bliźnich jak siebie samych ze względu na miłość Boga. [KKK 1822]

Roztropność

Roztropność jest cnotą, która uzdalnia rozum praktyczny do rozeznawania w każdej okoliczności naszego prawdziwego dobra i do wyboru właściwych środków do jego pełnienia. [KKK 1806]

Sprawiedliwość

Sprawiedliwość jest cnotą moralną, która polega na stałej i trwałej woli oddawania Bogu i bliźniemu tego, co im się należy. Sprawiedliwość w stosunku do Boga nazywana jest „cnotą religijności”. W stosunku do ludzi uzdalnia ona do poszanowania praw każdego i do wprowadzania w stosunkach ludzkich harmonii, która sprzyja bezstronności względem osób i dobra wspólnego. Człowiek sprawiedliwy, często wspomniany w Piśmie Świętym, wyróżnia się stałą uczciwością swoich myśli i prawością swojego postępowania w stosunku do bliźniego. [KKK 1807]

Umiarkowanie

Umiarkowanie jest cnotą moralną, która pozwala opanować dążenie do przyjemności i zapewnia równowagę w używaniu dóbr stworzonych. Za-

pewnia panowanie woli nad popędami i utrzymuje pragnienia w granicach uczciwości. Osoba umiarkowana kieruje do dobra swoje pożądania zmysłowe, zachowuje zdrową dyskrecję i „nie daje się uwieść... by iść za zachciankami swego serca” (Syr 5, 2). [KKK 1809]

Męstwo

Męstwo jest cnotą moralną, która zapewnia wytrwałość w trudnościach i stałość w dążeniu do dobra. Umacnia decyzję opierania się pokusom i przewycięzania przeszkód w życiu moralnym. Cnota męstwa uzdalnia do przewycięzania strachu, nawet strachu przed śmiercią, do stawienia czoła próbom i prześladowaniom. Uzdalnia nawet do wyrzeczenia i do ofiary z życia w obronie słusznej sprawy. [KKK 1808]